

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebuješmo Vašo dobro voljo. Vsek, ki
mo priporoča "Glas Naroda" ali ga
prirebbe na naročnika. Vam bo hvalo-
šen, ker ste mo odpril pot k sreči lepemu
in znamenitemu času.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEPHONE: CHELSEA 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 58. — Štev. 58.

NEW YORK, MONDAY, MARCH 13, 1939—PONEDELJEK, 13. MARCA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

ČEHOSLOVAŠKA JE ZAŠLA V NEVARNO KRIZO

PREDSEDNIK HACHA JE ODSTAVIL MIN. PREDSEDNIKA DR. J. TIŠO IN TUDI VSE NJEGOVE MINISTRE

Slovaški ministrski predsednik je Hitlerja prosil za posredovanje. — Hitler se je posvetoval s svojimi ministri. — Nemci pomagajo Slovakin pri njihovih zahtevah. — Dr. Sidor — novi slovaški ministrski predsednik.

BERLIN, Nemčija, 12. marca. — Uradno je bilo naznanjeno, da je odstavljeni slovaški ministrski predsednik dr. Josip Tiso naprosil kanclerja Hitlerja, da posreduje v čehoslovaški krizi.

Tisova prošnja je bila tako važna, da je Hitler opolnoči poklical k sebi vnanjega ministra Joachima von Ribbentropa in druge državne uradnike. Posvetovanje je trajalo do zgodnje jutranje ure, toda o tem ni bilo ničesar uradnega naznanjeno.

Da je predsednik Hacha odstavil vse slovaške ministre, je prav gotovo prejel kako bodrilo in podporo kake tuje države in najbrže od Anglije.

PRAGA, Čehoslovaška, 12. marca. — Ako bo čehoslovaška republika ostala v sedanji obliki na evropskem zemljevidu, ali pa bo postala Slovaška samostojna država in prava nemška provinca, je največje vprašanje sedanjega časa.

Nemci in slovaški voditelji, ki se potegujejo za neodvisno slovaško državo, z Dunaja po radio pozivljajo Slovake, da ostanejo vstajni in se bore za neodvisno Slovaško.

Ko je praška vlada izvedela, da se Slovaki v sotočju nameravajo spuntati, je predsednik Hacha v petek odstavil slovaškega ministrskega predsednika dr. Josipa Tiso in vse njegove ministre.

Nemško časopisje je takoj pričelo veliko kampa- nijo proti Čehom in jih dolži krutosti, kot pred kri- zo v septembру. V Prago je tudi prišlo poročilo, da je na mejo pri Bratislavu ob Donavi močna nemška armada, najbrže za zaščito Nemcov na Slovaškem.

Medtem ko je Praga navidezno mirna, so v Bratislavu v teku veliki izgredi, v katerih se orožniki spopadajo s Hlinkovo gardo, kateri so tudi pridružili nemški nacijski. Slovaki dobro vedo, da bo Nemčija takoj pričela posredovati, ako bi se kakemu Nemcu kaj hudega pripetilo. Nemški armadi je samo treba prekoračiti most čez Donavo, da pride v slovaško prestolico Bratislavu.

Nemčija igra pri tem dvojno vlogo. Na eni strani je dovolila Čehom, da svojevoljno postopajo na Slovaškem, na drugi strani pa podpihuje Slovake, da se upirajo proti praški vladi. S tem hočejo Nemci strmoglavit čehoslovaško osrednjo vlado in postaviti na vodila vladna mesta može, ki bodo bolj pokorno izvrševali povelja iz Berlinja.

Za novega slovaškega ministrskega predsednika je predsednik Hacha imenoval dr. Karola Sidorja.

Dr. Sidor je popoldne po radio iz Bratislavje označil, da je bil imenovan za ministrskega predsednika ter rekel, da te časti ni: iskal, temveč, da je mesto prevzel, ker se mu zdi potrebno za dobrobit slovaškega naroda. Rekel je, da ima za bodočnost Slovaške velike načrte, da pa je treba trdo delati za utrditev države.

Vojna, katero je češka vlada poslala v Bratislavu, se zopet vrača na Češko. Po nekaterih poročilih je bilo v nemirih v soboto ubitih 18 oseb.

Po izgredih je rekel vodja Hlinkove garde Jan Davčik: "Po vsem tem, kar se je včeraj zgodilo, je brezpogojna svoboda edina prava rešitev čeho-slovaških odnosov."

Predsednik bo moral posredovati

JAPONSKA SPET SVARI RUSIJO

Japonski poslanik v Moskvi je prejel posebno važna navodila. — Ribiska pogodba je potekla 31. decembra.

TOKIO, Japonska, 10. marca. — Japonski kabinet je odobril "posebno važna" navodila Šigenori Togu, poslaniku v Moskvi, glede ribiškega spora med Japonsko in Rusijo.

Vnanji urad je po odobritvi kabineta takoj brzojavno poslal navodila poslaniku Togu, kateremu je bilo naročeno, da naj ruskega vnanjega komisarja Maksima Litvinova obvesti, da je Japonska odločna v tem, da bodo japonski ribiči še dalje ribarili ob sibirski meji, ne glede na to, če pride v sporu do kake poravnave ali ne in da bodo imele ribiške ladje oboženo varstvo.

Po začasnih pogodbih med Rusijo in Japonsko so imeli Japoneci pravico ribariti v sibirskih vodah do 31. decembra preteklega leta. Nova ribiška sezona se prične s 1. majem. Dolga pogajanja so imela za posledico samo še večji spor.

Rusija ne mara skleniti nadaljnje pogodbe, dokler Japonska mesto Mančukua ne plača zapadlega roka za kitajsko vzhodno železnicno. Rusija pa tudi zahteva, da je izključen del sibirskega vodovja iz pogodb iz strategičnih ozirov.

Japonska časnikarska agencija "Domei" poroča iz Harbinja, da je 12 ruskih vojakov prekoračilo mančukuansko mejo ob reki Argun blizu Čilalina in so napadli mančukuansko obmejno postajo. "Domei" pravi, da je bil napad odbit.

ZA 17 MILLIJONOV DOLARJEV LETAL

WASHINGTON, D. C., 12. marca. — Ker hočeta imeti Francija in Anglia isto toliko ali pa še več letal kot jih imata Italija in Nemčija, sta v zadnjih dveh mesecih naročili od raznih ameriških tovarn za sedemnajst milijonov dollarjev najrazličnejših aeroplakov. To je razvidno iz včerajnjega poročila municijskega kontrolnega urada. Brazilija je naročila za \$390,000 letal.

WEIDEMANN PRZNAL DALJNJI UMOR

VERSAILLES, Francija, 12. marca. — Bivši nemški kaznene Eugen Weidemann je danes priznal, da je umoril tudi trgovca z zemljisci, Raymonda Lesobra. Vsega skupaj ima na vesti pet umorov. Največje senzacijo je vzbudil umor ameriške plesalke Jean de Koven.

HUD UDAREC ZA NEKATERE BIVŠE WPA DELAVCE

Oni, ki še niso pet let v deželi, pa so delali za WPA so podvrženi deportaciji, ker so postali breme javne dobrodelnosti.

WASHINGTON, D. C., 12. marca. — Vsled nedavno uveljavljene odredbe so izgubili pri WPA vsi nedržavljanji del.

To pa začne (že vsaj za nekatere) ni še najhujši udarec. Vsi tisti, ki še niso pet let v Združenih državah in so dobivali plačo od WPA, so podvrženi deportaciji. Treba jih je namreč smatrati za breme javne dobrodelnosti.

Spočetka je bilo rečeno, da jih bo nad 30,000 deportiranih; prvi se pa ne bo zgodilo.

Že od leta 1930 je v veljavni odredbi, da mora vsak priseljene, predno ga spuste v Združene države predložiti začne do dokaze, da ne bo nikomur v bremenu in ne bo odvisen od javne podpore.

Inozemci, ki jih je odpustila WPA, so povečini že več kot pet let v tej deželi, in takim se ni treba dati deportacije. Deportirani bodo le umorilni in polniki v javnih bolnišnicah, ki ne morejo plačati za oskrbo.

Inozemci, ki jih je odpustila WPA, so povečini že več kot pet let v tej deželi, in takim se ni treba dati deportacije. Deportirani bodo le umorilni in polniki v javnih bolnišnicah, ki ne morejo plačati za oskrbo.

ZA \$15 SI BO MOGOČE OGLEDATI SVETOVNO RAZSTAVO

Kdor bo do spel v New York ter si bo hotel ogledati svetovne razstave, bo moral potrošiti petnajst dollarjev. Vstopnina bo 75 centov. Za ta denar bo mogoče videti vse glavne znamenitosti. Na razstavnišču bo pa še mnogo zanimivosti, za katere bo treba plačati posebno vstopnino.

ŠPANSKI KARDINAL JE KRSTIL ALFONSOVU VNUKINJO

RIM, Italija, 12. marca. — Kardinal Isodoro y Thomas je danes krstil tretjega otroka španskega princa Juana, kateri še vedno velja za španskega prestolonaslednika. Pri krstu sta bila navzoča tudi bivši španski kralj Alfonso ter bivša kraljica Victoria.

ALI ste že naročili Slovensko-Ameriški Koledar za leto 1939?

MAJNERJI BODO ZAHTEVALI VIŠJE MEZDE

V tork se bodo začela pogajanja za sklenitev nove pogodbe. — Uporaba strojev baje ne bo zmanjšala zaposlenosti.

Jutri se bodo sestali v New Yorku zastopniki United Mine Workers z zastopniki premogovnih baronov. V kratkem namreč poteče pogodba, in treba bo skleniti novo.

Majnerji bodo zahtevali višje plače in krajski delovni čas, česar pa ne bodo tako zlahka dosegli.

Majnerski organizaciji načeluje John L. Lewis, ki je včeraj konferiral s 30 okrajnimi predsedniki. Pri tej priliki so bile formulirane nove zahteve. Sinoči je na tajni seji skušalo osem lastnikov premogovnih dokazati unijskim uradnikom, da mehanizacija majnu (uporaba strojev) ne bo znanišala zaposlenja. Stroji so nekatrimajnerjem sicer odvzeli delo, omogočili so pa obratovanje nekaterih doslej zaprtih majn, vsed česar so dobili nadaljni majnerji delo in zaslužek.

FARLEY JE ZAVRNIL ROOSEVELTOVE KRITIKE

LOS ANGELES, Cal., 11. marca. — Danes je govoril tukaj generalni poštni mojster James Farley ter rekel med drugim: — Tisti, ki kritizirajo zvezno vlado ter pravijo, da bi ameriška industrija razvila vse svoje možnosti, če bi jo predsednik Roosevelt pustil pri miru, nimajo za svoje trditve absolutno nobenih dokazov. — Resnica je pa, da bi se industrija nikdar ne mogla s svojo lastno močjo dvigniti iz razveljivih zadolžitev in bankrota. Kratkovidno in nečlovečansko bi bilo, če bi se predsednik brani dovoliti zvezne kredite za olajšanje bude, v katero je pa nima depresija pretezen del ameriškega prebivalstva.

ALFONSO JE SAMO "FRANC COV VOJAK"

PARIZ, Francija, 10. marca. — Posebni poročalec pariškega lista "Le Jour" je objavljal v Rimu bivšega kralja Alfonса in ga vprašal, kaj misli o položaju na Španskem. Bivši kralj mu je odgovoril, da bo njegova izjava marsikoga razočarala. Po njegovem mnenju bi se moral vsi Španci strinjati okrog generala Franca, kajti on je rešil deželo. Alfonso je izjavil, da se ne smatra za niz drugega kot za navadnega Francovega vojaka.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

GREEN IN LEWIS NE ODSTOPITA IZ NAČELSTVA ORGANIZACIJ

Poravnava tri leta trajajočega spora med Ameriško delavsko federacijo in Lewisovim Kongresom najbrž ne bo mogoča brez posredovanja predsednika Roosevelta. Zastopniki obeh taborov, ki so se najprej pogajali v Washingtonu, nadaljujejo svoje delo v New Yorku.

Danes popoldne se bodo že vtrjetje sestali. Navzlie temu, da doslej niso dosegli še nobenega uspeha, niso še izgubili upanja v končni uspeh.

Po splošnem mnenju bo moral predsednik poseči vmes ter vplivati tudi na javno mnenje, da bo bolj odločno zahtevalo poravnava.

Tega se zavedajo tudi zastopniki obeh konkurenčnih delavskih organizacij. Vedo namreč, da ne stremi po miru in spraviti samo članstvo, pač pa tudi ves ameriški trgovski in industrijski svet.

Dve osebi ovirata dosegajo tega cilja. To sta William Green, predsednik Delavske federacije, ki je predsednik Kongresa za industrijsko organizacijo. — Svoječasno sta bila velika prijatelja, danes pa so sovražita. Kdo naj načeljuje novi organizaciji? Lewis je odločno proti temu, da bi ji načeloval Green, Green se pa nikakor ne more spriznjati z mislio, da bi bil Lewis njen predsednik. Glede tretje osebe ali kakšnega nogega sistema se pa še niso spoznameli.

Zastopniki bodo danes zborovali v newyorskem hotelu Biltmore. Pri priliki bo prišel zopet na vrsto predlog Ameriške delavsko federacije, ki je leta 1937 predlagala, naj se deset največjih CIO unij, vključenih v Lewisov odbor, zopet vrne v Federacijo.

Namignjeno je bilo, naj bi bil Green vpoklonen in da bi dobil takoli penzije kot ima sedaj plače. To bi bil za Greena poraz, in bi v kaj takega najbrž pod nobenim pogojem ne privolil.

Predsednik Roosevelt je trdno uverjen, da bodo pogajanja uspešno zaključena. Prejšnji teden je povabil k sebi delavskoga voditelja Daniela Tobina, ki velja na konferenci za nekakšnega neuradnega opozvalca administracije, dasi je član izvršilnega odbora AFL.

PET DRŽAVNIKOV ZAMORE PREPREČITI VOJNO

LONDON, Anglija, 12. marca. — Sir Samuel Hoare, angleški minister za notranje zadeve, je izjavil danes, da pet mož, voditeljev petih velikih evropskih držav, lahko prepreči strah pred vojno.

Če bi hoteli ti moži poslušati ameriškega predsednika in ravnati v njegovem smislu, bi se vsa Evropa, že vsaj za nekaj let, globoko oddahnila.

Kratka Dnevna Zgodba

EMANUEL KOLMAN:

ZELEZNICARJI

Večer se bliža z rahlo svetlo. To, prvih zvezd. Tih je vedno prihod noči. Nad hribi slone teme megle. Večer pa se je poleg na bregove.

Zrak je presekal pisk lokomotive. Vse tračnice so se pokrile v mrak, le kod in kod drobno in svetlo mezikajo lučke ob tirkih, modre, zelene, pestre, mehke barve sijajo kakor nazemelj, kakor dobra radost v mraku, a so vendar le v opomin in služijo le varnosti prometa.

Ta večer pa sem obstal ob zadnjem tiri, da bi opazoval in motril prihajajočo noč in življenje, ki se z nočjo spreminja. Vse se potaplja v močno molčanje in vonj miru se razširja do slednjih mej pokoja. A tu je ta molk še vse lepsi. Presekna ga krik lokomotive, zapojo signalni zvoni in potem zacetne molčanje še vse tiše. Visoko na nebuh zare zvezde in njihova luč in tako daleč od sveta. Pogled mi blodi proti postaji. Neme vrste vozov so razvrščene zaporedno po tirkih. Že jih je premaknila moč stroja; slišim žvižg piščalk in vrem, da sestavljajo vlak. Ne bo dobro in razsvetljena bodo okna, vstopajoči ljudje bodo vsi veseli in v pričakovajujočem povojnju govorili o mnogočem. Potem pa se bo primaknila dolga vrsta vozov, zaradi sib je bo stajal za njimi in kolobar isker se bo zgrinjal nad zemljo in ugaškojče ushal ananjo. Bi stopil bliže in morda bi naletel na znanec in bi jih prosil, naj mi pozdravijo domače. In vsem, potem bi se zapletel v pogovor in moral bi govoriti in odgovarjati na vprašanja, ki so včasih tako neznaša. Vendar sem še rajši sam, da prisluškujem raznim utripom, dogajanjem izven sebe, ki včasih opajajo in puste v duši tako lepe spomine. Na primer te luči: kako so čudno dobre, skoro plačne in vendar prijazne. Tačko ljubo me valjajo, da bi šel tam preko tračnic na lahko, oprozno in bi poslušal in pazil, ali mi ne preti odkoč kaka nevarnost. Pogovarjal bi se z njimi.

mi bi mi povedale mnogokaj. Ne, saj jaz bi molčal, le same bi mi govorile. O delu, o težavah, in morda tudi o veselih mlađurah. O železnicih, ki hodijo tod nimo, o krepkih mlađinah, o priletih, kti si tako želijo že v pokoj, o ljubezni, ki jih veže na delo in na stvari, katere se jih odkrivajo z vso svojo ljubkoštjo. Da bi jimi bilo dolgočasno brez njih.

Zamislil bi se še kdo ve kam, da me nekdo ne poklice v bližini. A to je moj novi znanec. Morda si postaneva kdaj prijatelja, saj sva oba železnici, morda se bom jaz skril v svojo mnihovost in bom zmerom željal biti le bolj sam.

"Iškal sem te."

"Kod?"

"Med železnici."

"In me nisi našel. Vidiš, jaz pa od daleč gledam na ves naš kraj in mislim samo na lepe stvari."

"Na svojo dekle?"

"Ne. Niti malo ne. Tako je prijazen ta kraj. Nikdo ne pozna življenja, ki se odkriva tu. Ozri se čez tračnice in sprejmji v svoj pogled vse te luči in glej, kako živi vsak s svojim delom in se trudi s hitrostjo, da bi uspešno prehitel potrebno nujnost. Vse je čudovito povezano med seboj, in visti, ki jih vidiš ob premikajočih se vozovih, sami ne slutijo skrivnosti dela, ki jih toplo omamlja."

Skozi noč se od daleč bližata dve luči in sveti prameni svetlobe se zlivajo za njima in kačkar bel jadrajoč oblak zginja v višino siv in tenek dim. Večerni hrzovlak. Lahir privozni na postajo, se ustavi, in vse je zopet, kakor je bilo. A ne bo dolgo, vztrepetal bo zopet pisk nad tišino in slediči vlak s svojo brzino odhaja v noč, v polnoč. Tako se bližajo, tako prhajajo, odhajajo iz dneva v dan, iz noči v noč in čas je vedno enoličen.

Odnekod je zadonela vesela pesem. Ne daleč za nama je svetla cesta. Močna luč rosi nad njo. Vesela popevka tone

v noč in le še šum korakov zama nekje za vrtovi. Tam se morda razodeva ljubezen v najlepši otroški svetlobi mlađosti. A midva svat tako sama. A obadvaya imava tako močno željo, da bi ljubila. Da, jaz bom ljubil otroško vdanost noči in opoj sene, ki me spreminja na vskam koraku. Moj znanec pa je ujem v čar, ki mu ga daje pričakovanje pomlad in mladost mladosti. Morda pa ljubi dekle, ki ga čaka za zastrupljenim oknom molčeče hiše. Lep fant je v železnici. Kadar hodi v jutru v službo, ga srečujejo deklice in morda je katera med njimi, ki mudri njegovo osamljost. Nisem ga še vprašal po tem. Morda mi ne bi povedal resnice. Noč raste v nekako zapuščenost in zato odhajava proti domu. Ognjeno rdeča zareča svetloba je zdajca dahnila do neba, oblika bližnje strme hribe, visoki oblaki drhnje v tej težki luči. Tam spodaj blizu Save so tovarne, plavž je zazidal s svojo žarečo odprtino v noč in razlil blesteči sijaj v spokojnost. Na mostu, ki je razpel čez progo, poštevija in zreva proti postaji. Da, železnici ne poznavajo pokoja. Naujina dolžnost je končana ob večerni, nama je noč podarjena. A tam migotajo luči, tam ni noči, ki jih vidiš ob premikajočih se vozovih, sami ne slutijo skrivnosti dela, ki jih toplo omamlja."

Kričec primer praznovanja pred sodiščem.

Pred sodiščem v Petrinji je zaradi groboskrustva obtoženih 10 vaščanov iz Mačkovega sela. Te preproste seljake je privedlo pred sodišče praznovanje. V nekaterih krajih je običaj, da mrtvecu, ko ga položijo na mrtvaski oder, zvezjezo z vrvico roke in noge, a preden ga položijo v krsto, ga spet razvezijo. V Mačkovem selu pa je lani poleti umrl neki Mile Tadič, ki je užival slab sloves zelo prepirljivega in našilnega človeka. Ni še ugotovljeno, zakaj tega mrtlica niso razvezali pred pokopom. Ba je so neke stare ženice pogrebem svetoval, naj ga postijo zvezanega, ker je bil vse svoje življenje tako nemirem. Ta ukrep proti staremu običaju pa je vaščane hudo vznemiril, zakaj po pogrebu zvezanega mrtlica je nastopila dolgotrajna suša. Spet so bile poklicane stare vratarke na posvet in odredile so, da je treba Tadiča odkopati in razvezati ker se je iz masčevanja "povampiril" in prikeljal hudo sušo. O tem posvetovanju so slišali tudi razsodniji ljudje, a njihovo opominjanje, da je odkopavanje mrtlic na lastno roko prevedano, ni zaledlo. V neki noči so Tadiča odkopali, razvezali in spet zakopali. Ovadlo zaradi groboskrustva in razčlavitve časti je vložil sin pokojnega Tadiča. Obtoženci so seveda propričani, da so hoteli le dobro vsej vasi in okolici.

"GLAS NARODA" pošiljam v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko storii. — Naročnina za staro kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljam.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihramite nepotreben del in strošek. Vas prosimo, da skušate naročulno pravocasno poravnati. Posilite naročnino naravnost nam all jo pa plačujte našemu zastopniku v Vašem kraju all pa kateremu izmed zastopnikov, kajih imena so tiskana s debelimi črkami, ker se upravleni obiskati tudi druge naselbine, kjer je enajst naših rojakov naročnih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laublin

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Safté Walsenburg, M. J. Sayak

INDIANA: Indianapolis, Fr. Zuganoff

ILLINOIS: Chicago, J. Bevill Cleco, J. Fehan (Chicago, Cleco in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Strellich

Maconian, Frank Augustus North Chicago in Waukegan, Math. Warbeck

MARYLAND: Kimball, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, L. Pleskar

MINNESOTA: Chisholm, Frank Gould, J. L. Zandau

Ely, Jos. J. Postel

Eveleth, Louis Gould

Gilbert, Louis Vesce

Hibbing, John Porte

Virginia, Frank Hrvatich

MONTANA: Ronan, M. M. Paxton

Washburn, L. Champa

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet Gowanda, Karel Stravnick

Little Falls, Frank Magie

OHIO: Barberston, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Sipalk

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumala

Youngstown, Anton Klikl

OREGON: Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA: Besemer, John Jernikar

Broughton, Anton Pavac

Conemaugh, J. Brezovec

Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Repak

Export, Louis Soprano

Farrell, Jerry Okora

Forest City, Mihaj Kandia

Pr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Johnstown, John Poljanec

Krak, Ant. Trunek

Luzerne, Frank Baloch

Midway, Jos. Zout

Pittsburgh in okolica, Philip Freger

Steclton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schifner

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Stok

Sheboygan, Joseph Kukel

Wyoming: Rock Springs, Louis Tschir

Diamondville, Joe Polina

Vsek zastopnik Izda potrdilo za avto, katere je projel. Zastopnika tipko pripravljamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

Živ otrok v krsti poleg mrlja

V mrtvašnici splošne bolnišnice v Padovi v Italiji se je pred kratkim zgodil dogodek, ki je razburil vso okolico in dal povoda za najstrožja raziskovanja. Dva dni prej so na cesti našli mrtvega nekega stareka, ki so ga položili na mrtvaski oder v mrtvašnici. Še preden pa so ga pokopali, so prisli njegovi sorodniki, da bi ogledali njegovo truplo in tudi potrdili, da je to res pogrešani starček, njihov sorodnik. Ko so bili sorodniki takoj zbrani okrog ruke, in so se poslavljali od pokojnega, se opazili, da je črna prepoga, s katero je bilo truplo pregnjeno. Enemu izmed njih napeta. Enemu izmed njih radičednost ni dala miru, vzdignil je prepoga in poka-

zal se ji mje grozen prizor. Po-

leg mrtvega starčka, je ležal majhen otrok, že ves negiben, s celimi perišči vate v ustih, ki ga je dušila, da je bil že povsem obrazu zaripel. Hitro so poklicani zdravniki, ki so otroku potegnili vato iz ust in ga oživili z umetnim dihanjem. Zdravnika pomoč je uspela in otrok je kmalu zadihal in začikal — zdrav in rešen. Oblasti domnevajo, da se je nekdo hotel otroka iznebiti, zato veka. Pozval ga je, naj se predra, a ker se je sumljivec pustil v beg, je črnaj strlejal za njim. Ko je Uskokovič prišel do grma, je našel v mlački krvi že mrtvega svojega lastnega sina. Obupani oče se je v gozdu ustrelil, mati pa se je zastrupila, ko so prinesli domov očeta in sina mrtvega.

**BLAZNIKOVА
Pratika
za leto 1939**

Cena 25c

e poštino vred.

"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Cena \$1.10

AMERIKA IN AMERIKANI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano

Opoznamenih držav; prileganje Slovencev; njihova društva in družbe narodne ustanove. Bogato ilustrirano.

Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERICHO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano

Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj narodno knjižico —

"How to become a citizen of the United States".

V tej knjizi so vsa pojasnila in zaključena na naseljence. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Englis. 236 strani

Denarni problem je zelo zapleten in težaven

in ga niso mogeli storiti vsakomur jasno.

Plačetelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razkril svoje delo tako,

da bo služilo sicerinem kot orientacijski

z denarju.

Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNICKI, spisal Franjo Dušek. 278 strani. Cena trda vez

Cena \$1.50

Ljubezen -- nikdar ne ugasne

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

20

Da pa bi preprečila, da Hans, ako bi kdaj vendarle izvedel o baronovih obiskih v gledališki sobi za odrom, ne bi prišel o njej kaj dvomiti, mu je Štefka nedolžno povedala, da je bil baron Salten po naročilu grofice Salm-Hohenauove poslovo pri njej, da jo obveže za sodelovanje pri bazarju.

"Ti seveda moraš tudi priti na bazar, Hans, in moraš od mene kupiti evelice," ga je prosila v otroški prisprostosti.

Hans ji je tudi obljubil in ko je slednjic bil bazar, je bil tudi Hans navzoč. Ko nesrečnem naključju pa je prišel k eveličnemu šotoru, v katerem je Štefka prodajala, ravno v trenutku, ko ji je baron Salten goreče poljubil roko in je šel s svojim jezikom na lov daleč čez komolec.

Hans zelo resno pozdravi, ko pride k šotoru, nato pa baron odide.

"Kdo pa je bil ta vasiljivec?" vpraša Štefka ter s temnim pogledom gleda za baronom.

V takih slučajih Štefke ni bilo lahko spraviti v zadrgo. Hansa pogleda s porednim nasmehom.

"Mojih najboljših kupev ne smeš pregnati s svojimi temnimi pogledi, Hans."

"Ali je vsem tvojim kupeem dovoljeno na tako nesramen način poljubiti roko?"

Štefka se zopet navidezno nedolžno nasmeje.

"Toda, Hans, to je bil vendar samo baron Salten, in mi je, da je napolnil mojo blagajno, dal za poljub roke dvajset mark. V prid počitniške naselbine bi se tudi žrtvovala in bi prodala kak poljub in tudi temu dolgočasnemu baronu."

"Z veseljem bi ti jaz dal dvakrat toliko, aki bi bil opustil ta poljub."

"Ali bi mi odlikupil kak poljub," ga vpraša koketno.

"Ne, Štefka, pred občinstvom na bazarju te tudi za dobrobit počitniške naselbine ne bi poljubil. Toda za poljub na roko ti plačam."

Poljubi je roko in ji vrže v blagajno bankovec za sto mark.

"Sedaj pa se evelice v gunibnico, velja ravno toliko. Hočem imeti čast, da bom po končanem bazaru oddala največjo blagajno."

Hans ji pusti, da mu zatakne evelico in vrže v blagajno še en bankovec za sto mark, četudi take dobrodelnosti ni odobrav. In ko nato nekaj časa govori z njo, Štefka, ne da bi Hans opazil, skrivaj pogleda barona, ki je ravno stopil pred grofico Salm-Hohenauovo. Prej sta se že dogovorila, da naj baron, kadar pride Hans, grofico pripelje k Štefkemu šotoru. In nato je hotela Štefka skrbeti, da barona predstavi Hansu Rittbergu.

In tako baron pripelje grofico, rekoč:

"Tam le pri šotoru gospice Štefke Marene stoji znani veleindustrije Hans Rittberg. Ali ne bi bilo dobro, milostljiva grofica, ako bi ga za počitniško naselbino posebno zanimali?"

Sivolasa, zelo dostojanstveno izgledajoča dama nameri na Hansa naočnike.

"Ah! To je mladi Rittberg? Njegovega očeta sem prav dobro poznala, bil je galanten gospod, ki je storil mnogo dobrega za revce. Prosim, peljite me k mlademu gospodu in me mu predstavite."

"Žal, da se sam nisem imel časti ga poznati, toda gospica Marene vam ga bo predstavila."

In tako stopi z grofico k eveličnemu šotoru in Štefka predstavi Hansa z grofico in z baronom Saltem. Grofica ga pozdravi z nekaterimi ljubezničnimi besedami, in se pri tem sklicuje na dobrotljivost njegovega pokojnega očeta, zvabi iz Hansa še precej velik ček za uboge otroke. Baron je znan s sladkimi besedami napraviti, da je Hans pozabil na svojo jezo zaradi njegovega pojuba Štefkine roke. Baron glede tega izreče nekaj šaljivih besed, kako se mora včasih kdjo iz ljubezni do revezov zapeljati in pri tem govoriti tako zanimivo, da se Hans ne more več jeziti in da celo gre z baronom po celem bazaru. V popolnem sporazumu še čez eno uro poslovita, ko je moral Hans oditi.

Komaj pa je Hans odšel, ko baron zopet pride k Štefkemu šotoru.

"Najlepša med vsemi prodajalkami evelic, ali smem še prosiš za šopek vijolie? Žal, da mi moj denarni položaj ne dovoljuje, da bi vam vašo blagajno napolnil z bankoveci po sto mark, kot je napravil vaš ječar, toda žrtvoval vam bom še za šopek vijolie pet mark. To je za mene več, pa če bi gospod Rittberg napisal velikanski ček."

"Kako pa si se obnašal proti Hansu?" vpraša Štefka.

"Izborno, prav gotovo sem se mu prikupil. Storil sem tudi vse v svoji moči, da sem si ga naklonil. V tem moraš biti popolnoma pomirjena. Vse bo šlo dobro."

Štefka mu v gunibnico vtakne šopek vijolie in baron ji hoče poljubiti roko.

"Sedaj pa ne; bodite previdni, baron. Vaš predzrni poljub malo prej bi bil skoro vse pokvaril. Morala sem ga nlagati, da ste mi dali poljub za počitniško naselbino in da ste mi ga odkupili za dvajset mark."

Baron se zasmeje.

"Sedaj pa me bo imel za Kreza. Sladka Štefka, ko bi bil, kot on, bi tak poljub plačal z bankovcem za tisoč mark, to mi morete verjeti. Ali veste, da ste danes zopet očarljiva v srebrno blesteči šipkasti obleki in s krasnimi ostriženimi lasmi?"

"Vam so moji estriženi lasje všeč, Hans Rittberg pa je bil zelo hud, da sem si pustila ostriči lase."

"Kako more vendar kritizirati tako krasno žensko! Saj pravim, Rittberg ne razume ceniti vaših darov. Ah, Štefka, kako bi mogel v Monakovem brez vas prestati! Ali v resnici resno mislite, da se hočete proti koncu maja s Hansom Rittbergom pokopati?"

(Dosega uradna)

LJUDJE BREZ DOMOVINE

Begunci, ki so pribegli iz Španije preko meje v Francijo. Slika je bila posneta pri mestu Argell-sur-Mer.

Razne vesti.

BRATA JE UMORIL ZARADI ŽENSKE.

Vsa Bukarešta z napetostjo pravice do mlade žene. Zagrošeli razpravi proti svečeniku Crueanu, duhovniku grško-pravoslavne cerkve. 60-letni duhovnik je svojega mlajšega brata Jona umoril s kladirom zavoljo ženske.

Crueanu, ki je bil nastopil tudi z raznimi verskimi spisi, je opravljal svojo službo v majhni podoželski župniji nedaleč od Bukarešte. Bil je vdonev v zakoni pravoslavne vere so mu prepovedali, da bi se še enkrat poročil. Zaljubil pa se je pred petimi leti v 18-letno kmečko dekle Marando. Svoje do mlade žene. Zagrošil je, da bo prevaro starejšega brata razkril, če mu prostovoljno ne izroči žene. Iz prepira je postal spopad in v tem spopadu je duhovnik Jona s kladirom pobil na tla. Jon je obležal na mestu mrtev. V času, ko se je zgodila tragedija, Marande ni bilo doma. Crueanu je stračil truplo v kovčeg, ki ga je skril v klet. Šele po nekoliko tednih je Marandi priznal strašni zločin in žena mu je jokajoč prisegla, da bo molčala. Toda huda skrivnost ji je težila preveč dušo. Skusala se je je osvoboditi s spovedjo ali pa je ob kakeršnikoli priliki kaj namignila — skratka stvar je prišla končno tudi do policije.

Hišna preiskava v župnišču je odkrila zločin popolnoma. Duhovnik je vse priznal. Sedaj se mora mož zagovarjati zaradi umora. Razpravna dvorana je nabito polna a tudi pred sodnim poslopjem je stalno velika gneča ljudi, ki skušajo zvedeti vsaj odlomke z razprave.

ZIVE PLAMENICE V PUSTNEM SPREVODU.

Strašna nesreča se je zgodila na med nekim pustnim spreodom v Bolhalnu na Francoskem. Na nekem okrašenem vozu je žila velika kletka, v kateri sta bila dva leva — preoblečena moža. Nenadno je žvignila iskra iz neke rakete v "levjo kletko" in je zažgala vato, iz katere je bil kostum obeh mož. Našomljenca sta skočila kot živi plamenec v voz in se valjala po cesti, da bi

ngasila ogenj. Dobila sta tako hude opekline, da je eden umrl, čim so ga prepeljali v bolnišnico, drugi pa se boril s smrtnjo.

ZEL, KI PODALJŠUJE ŽIVLJENJE.

"Uživaj fu ti tieng" bom kmalu govoril vsakemu prijatelju, ki mu želimo dolgo življenje. "Fu ti tieng" je neko zeliščje, ki ima zelo močen duh in je izredno bogato na vitaminih. Prosto raste v naravi v nekaterih redkih pokrajinali Orienta, na ozemlju, ki izvira neko skrivnostno radioaktivnost. Pred nekaj dnevi je neko angleška družba uvozila v London prve količine te rastline in če bodo raziskavnjiva v evropskih laboratorijskih pokazalnikih na rastlini iste lastnosti, kakor jih ji pripisujejo indijski narodi, bo novi eliksir dolega življenja kmalu na evropskih trgih — in začela se bo nova doba človeštva.

O tej rastlini pripoveduje neka starostna indijska legenda, da je jo zasadil bog Višnu, da bi njegovi sveti stoni dolgo živel. Znamo pa, je, da nekateri stoni ob velikih indijskih rekah žive tudi nad 200 let. Tudi se med preprostimi ljudstvi Indije pripoveduje, da niso redki puščavnikti in samotarski "čudaki", ki se odpovedo vsaki drugi hrani in žive izključno samo po "fu ti tiengu" in si tako podaljšajo življenje za več desetletij.

Pred nekaj leti je umrl kitajski knez Čiang Li Lun, ki je učakal častitljivo starost 255 let — vsaj tako pripoveduje kitajsko narodno izročilo. — Odkril je tajno rastline "fu ti tieng" jo redno užival in živel tako dolgo, da je preživel vse svojih 24 žena — dasi nikdar

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

15. marca: St. Louis v Hamburg

18. marca: Roma v Genoa

Ile de France v Havre

21. marca: Europa v Bremen

22. marca: Hansa v Hamburg

23. marca: Champlain v Havre

24. marca: Queen Mary v Cherbourg

VSE PARNIKE

in LINIJE

ki so važne za Slovence

zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.

YUGOSLAV TRAVEL DEPT.

216 W. 18th St., New York, N. Y.

PETER JEREV: Pelin roža; VASILIJ MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi bliži 20

Le enkrat se 20

Slava delu 20

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČENO NASLEDNJE MUZIKALIJE, KI SMO JIH PREJELI IZ LJUBLJANE

Emil Adamie—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor

SEST NARODNIH PESMI za moški zbor

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEMOV za glas in klavirjem

SEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIDRUM

ALBUM SLOVENSKIH NARODNIH PESMI za glas in klavir

Franco Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV

Ferdo Juvanc—IZ MLADIH LET, moški zbor

Peter Jerev—OSEM ZBOROV (moški in mešani)

OSKAR DEV: Barčica; Oj, moj Socet je Sov; Kam ml. fantje, drev v vas podemo

OSKAR DEV: Srečno, ljube moja; Ko ptičica na tuje gre; Soci; Moj očka ma konjčka dva; Dobiv sem pismec; Slovo; Je vplnila luč

EMIL ADAMIĆ: Modra devojka (belokrantska)

Vse noč pri potoci

Jurjeva

Hodi Mieka domo; Kaj drugega bo hem:

Zdravica

VASILIJ MIRK in A. GROBBING: Vetrč

FERDO JUVANC: Zjutraj

Slovenska

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ni imel po dveh hkrati — in za raziskovanje te skrivnostne rastline. Ako bo šlo delo po sreči, se bo v evropskih lekarolah kmalu pojaval "fu ti tieng" — ne v pristni indijski obliki, pa vsaj — ponarejen.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid

JUGOSLAVIJE

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid